

Deres referanse:

[Navn]

Dato:

06.11.2025

Innspill – NRKs bidrag til mediemangfoldet

Norsk Journalistlag (NJ) er både en fagforening og en mediepolitisk organisasjon for redaksjonelle medarbeidere i redaktørstyrte medier, frilansere og de som utdanner seg til å bli journalister. Vi ivaretar medlemmenes journalistfaglige interesser, og verner om den redaksjonelle uavhengigheten og ytringsfriheten. Vi har om lag 8 700 medlemmer, hvorav i overkant av 1 600 i NRK.

Norsk Redaktørforening (NR) er en interesseorganisasjon for sjefredaktører og øvrige redaksjonelle ledere i medier som har forpliktet seg på Redaktørplakaten og Vær Varsom-plakaten. Ytringsfrihet, informasjonsfrihet, redaksjonell uavhengighet og gode rammevilkår for journalistikken er blant våre viktigste arbeidsområder. NR har drøyt 800 medlemmer i medier over hele landet.

Landslaget for lokalaviser (LLA) er interesseorganisasjonen for om lag 125 lokalaviser over hele landet. LLA arbeider for bedre rammevilkår, fra ytringsfrihet og innsyn til pressestøtte. LLA har i mange år satset tungt på å hjelpe lokalavisene med digital utvikling og innovasjon. LLA driver et omfattende kompetansearbeid med idébank, rådgivning og skreddersydde kurs. Den viktigste satsingen er samarbeidsdesken, der LLA, NRK og Senter for undersøkende journalistikk (SuJo) sammen løfter den undersøkende journalistikken gjennom felles datainnhenting og kompetansebygging.

Vi takker for muligheten til å inngi innspill og for fristutsettelse.

I det følgende vil vi knytte noen generelle kommentarer til NRKs rolle før vi sier noe konkret om NRKs bidrag til mediemangfoldet.

Vårt hovedbudskap er at det er viktig å opprettholde en sterk, offentlig kringkaster, og at det ikke bør være på bekostning av, eller til hinder for, annen mediestøtte til de kommersielle mediene.

1. Innledning

Innledningsvis ønsker vi å påpeke at det er naturlig at NRKs rolle er gjenstand for diskusjon og at det er viktig at Medietilsynet i forkant av nye fireårige styringssignaler gjør en grundig vurdering av NRKs bidrag til mediemangfoldet og konkurransemessige virkninger av NRKs tilbud. Det bidrar til at vi kan ha en faktabasert diskusjon og at regjeringen og Stortinget får et godt beslutningsgrunnlag.

NJ mener det er sterke hensyn som taler for å opprettholde en sterk og offentlig kringkaster. Vi viser i den sammenheng til vårt innspill til representantforslag 42 S (2024–2025) om å splitte opp og selge NRK¹. Vi begrunner dette ut fra demokrati- og beredskapshensyn og skriver bl.a.:

«Demokratiet er på tilbakegang i verden og den gjennomsnittlige globale poengsummen på demokrati-indeksen til The Economist falt i 2023 til sitt laveste nivå siden indeksen ble etablert i 2006. Norge topper fortsatt indeksen, der ytringsfrihet og pressefrihet er blant indikatorene. Felles for landene som topper indeksen er at de har en sterk allmennkringkaster».

I en ny rapport fra Reportere uten grenser (RSF)² fremgår det at offentlige kringkastere i Europa er under stadig økt politisk press. Vi ser med bekymring på denne utviklingen. Flere europeiske kringkastere har meddelt at de vil boikotte neste års Eurovision, dersom den israelske kringkasteren er med. Her til lands har flere norske politikere tatt til orde for at NRK bør gjøre det samme. Vi vil på det sterkeste advare mot politisk innblanding i hvordan NRK og andre mediehus utfører sitt oppdrag og minner om lov om redaksjonell uavhengighet og ansvar i redaktørstyrte journalistiske medier (medieansvarsloven og Redaktørplakaten).

Vi viser i denne sammenheng til forslaget fra Norsk Redaktørforening (NR) og Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) om å grunnlovfeste redaksjonell uavhengighet³ som NJ støtter fullt ut⁴. Norsk Presseforbund, Mediebedriftenes landsforening og Fagpressen støtter også forslaget.

Vi mener redaktørens uavhengige rolle er særlig viktig for NRK. Som statlig eid allmennkringkaster er det behov for et ufravikelig konstitusjonelt vern mot politisk og eiermessig påvirkning. En grunnlovfesting vil etablere et prinsipp som ligger over den politiske dagsorden: at verken Stortinget, regjeringen, eierorganer eller NRKs styre kan overprøve redaktørens faglige vurderinger av hva som publiseres, når og hvordan.

Norsk Redaktørforening har ved flere anledninger påpekt det problematiske i organiseringen av NRK – der regulerende myndighet og generalforsamling er samme person – kulturministeren. Det er behov for en gjennomgang av organiseringen som i større grad sikrer den redaksjonelle uavhengigheten. Det er også viktig at kravene til NRK i NRK-plakaten ikke formuleres slik at det griper for langt inn i allmennkringkasterens redaksjonelle uavhengighet.

Norsk Journalistlag støtter dette synet, og mener en slik gjennomgang er nødvendig for å sikre og styrke NRKs redaksjonelle uavhengighet.

¹ [Horing-Representantforslag-om-a-splitte-opp-og-selge-NRK.pdf](#)

² [Pressure on public media: A decisive test for European democracies](#)

³ <https://www.redaktor.no/nyheter/vil-grunnlovsfeste-redaksjonell-uavhengighet>

⁴ [Grunnloven må beskytte redaksjonell uavhengighet | DN](#)

2. NRKs bidrag til mediemangfoldet

NRK har et selvstendig ansvar for å bidra til det norske mediemangfoldet, jf. NRK-plakaten § 14, og gjør dette blant annet gjennom:

- Deling av innhold
- Deling av kompetanse
- Utvikling av nettverk mellom redaktørstyrte medier
- Konkrete journalistiske samarbeid med andre medier

Samarbeidsdesken og Faktisk Verifiserbar er gode eksempler på den norske samarbeidsmodellen, som er unik, og som bidrar til å styrke det norske mediemangfoldet.

Det er viktig at NRK fortsetter samarbeidet der det er mulig. Vi vil særlig peke på teknologisk samarbeid og samarbeid med konsernuavhengige aviser og små lokale medier som viktig områder i tiden som kommer. For at delingen og samarbeidet skal styrke mediemangfoldet, må delingen bidra til å styrke den enkelte redaksjons evne til å drive egen journalistikk.

NRK bør oppfordres til å videreføre den gode dialogen med bransjen for å avklare på hvilken måte NRK kan bidra enda mer til å opprettholde vårt allsidige medietilbud, innenfor rammen av pressens etiske regelverk, også i en tid hvor finansieringen av redaktørstyrte medier fremstår som uforutsigbar.

Vennlig hilsen,

Dag Idar Tryggestad
leder
Norsk Journalistlag

Reidun Kjelling Nybø
generalsekretær
Norsk Redaktørforening

Tomas Bruvik
generalsekretær
Landslaget for lokalaviser

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur.